

[Undervisningsministeren.]

senet vil være i Stand til, med et rimeligt Antal Elever i hver Klasse, at nøjes med færre Lærere, end det ærede Medlem stillede op. Om de Beregninger, det ærede Medlem fremsatte, skal jeg i øvrigt ikke her kunne sige noget nærmere, da jeg ikke har Tallene; men jeg tror i al Almindelighed ikke, at Forholdet i den Kommune, det ærede Medlem nævnte, kan lægges til Grund for Bedømmelsen af, hvad Gennemførelsen af Lovforslaget vil koste Landet over, og multiplicerer man Antallet af samtlige Landkommuner med den Sum, det ærede Medlem anførte, saa kan naturligvis, hvis det viser sig, at Udgangspunktet ikke er rigtigt, det Resultat, man derved kommer til, heller ikke være rigtigt.

Det ærede Medlem Hr. Vesterager og flere andre ærede Medlemmer har spurgt, om den vestjyske Skoleordning kunde bibeholdes efter det Lovforslag, der her drøftes. Jeg har været til Møde med de vestjyske Skolefolk, og jeg har over for disse sagt, at jeg erkender — og det tror jeg, alle, der har fulgt med i Skolens Arbejde her i Landet, vil erkende —, at den vestjyske Skoleordning har vist sig gennem Aarene at give gode Resultater. Men man har for øvrigt ogsaa i den vestjyske Skoleordning haft flere Undervisningstimer, end Skolerne i Landkommunerne i det øvrige Land i Almindelighed har haft.

Jeg har sagt til disse Folk i Vestjylland, og jeg vil gerne sige det samme til de Medlemmer af dette høje Ting, der har berørt Spørgsmaalet her i Dag, at jeg anser det for meget nyttigt og gavnligt for Børnene, naar de i deres Hjem kan faa Anledning til at beskæftige sig med praktisk Arbejde, inden for rimelige Grænser, ogsaa i de Aar, hvor de gaar i Skole. Men man maa huske paa, at efterhaanden som der i Vestjylland vokser Stationsbyer op, hvor flere og flere Hjem ikke har noget nyttigt og praktisk Arbejde at sætte deres Børn til, vil Kravet om mere Undervisning stige, og man vil være henvist til at tage et rimeligt Hensyn til de Hjem, der ikke har noget nyttigt, praktisk Arbejde at sætte Børnene til, men som meget gerne ser, at Børnene i deres Barndomstid faar saa meget ud af Skolen som muligt; man vil være nødt til at tage et rimeligt Hensyn til disse Hjem og ogsaa ved Tilrettelægningsplanen gøre det muligt, at Børn fra disse Hjem kan faa den Undervisning, som deres Forældre ønsker.

Derfor tror jeg ikke, at den vestjyske Skoleordning, som den er nu, kan bibeholdes

under den Lov, som her drøftes, men jeg tror, at man meget vel vil være i Stand til at koncentrere Skolens Arbejde i højere Grad for de store Børn paa de Tider af Aaret, hvor deres Arbejdskraft ikke er saa nødvendig i Hjemmene; og at kunne gøre dette forskelligt rundt om i Landets Kommuner er netop Formaalet med Forslagets Bestemmelse om et aarligt Timetal i Modsætning til, at man skal have saa og saa mange Timer om Ugen Aaret rundt. Man bliver herved i Stand til at tilrettelægge Undervisningen paa den Maade, der er bedst forenelig med de enkelte Egenes særegne Forhold; der vil derved være Mulighed for i Vestjylland at give Børnene fri i en stor Del af Sommertiden, naar der er Brug for deres Arbejdskraft hjemme, og det vil formentlig ogsaa være muligt — selv om Børnene gaar i Skole nogle Timer om Dagen — at lade dem deltage i praktisk Arbejde den øvrige Del af Dagen.

Jeg mener derfor, at det Synspunkt, der ligger til Grund for den vestjyske Skoleordning, at Skolen ikke i den Grad maa lægge Beslag paa Børnene, at de bliver ude af Stand til at deltage i praktisk Arbejde hjemme, at dette Synspunkt meget vel kan forenes med den Lovgivning, der her er Tale om.

Det ærede Medlem Hr. Vesterager spurgte, med Hensyn til Tilsynsloven, om det var i Overensstemmelse med den vedtagne Tilsynslovs Bestemmelser, naar der i et Cirkulære var givet den Besked til Skoledirektionerne med Hensyn til den enstemmige Indstilling, som er en Forudsætning for, at en Skolekreds kan kræve den Lærer ansat, som møder med den enstemmige Indstilling, at Enstemmighed skulde forstås saadan, at alle de indstillingsberettigede skulde have været til Stede og have afgivet deres Stemme for den paagældende. Jeg vil derom gerne sige, at dette Udtryk „Enstemmighed“, der oprindeligt stod i Forslaget, i Landstinget blev ændret til „med alle Stemmer“, og man har fra Undervisningsministeriets Side forstaaet dette saaledes, at det betød, at alle de indstillingsberettigede skulde have afgivet deres Stemme, for at Skoledirektionen skulde være forpligtet til at tage den paagældende Lærer. Der kan naturligvis komme Tilfælde — saaledes som det ærede Medlem Hr. Vesterager nævnte —, hvor et Medlem paa Grund af Sygdom er forhindret i at være til Stede, og hvorved den paagældende Skolekreds bliver ude af Stand til at faa den Ret, som den ellers vilde have haft. Det kan man overveje, men det til Grund lig-